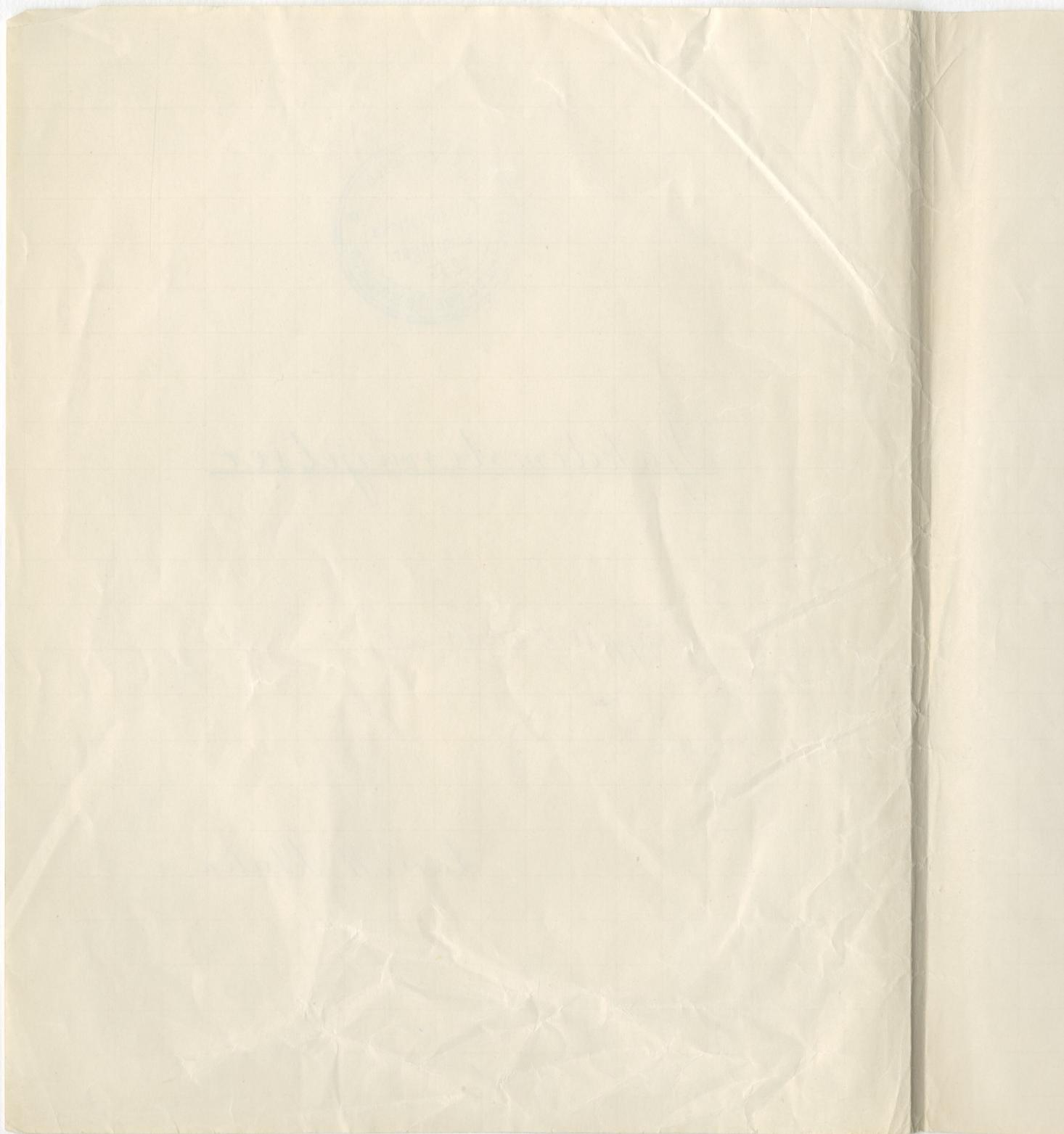

Sjukdomsbesvärjelser

upptecknade av

Lars M Schalin

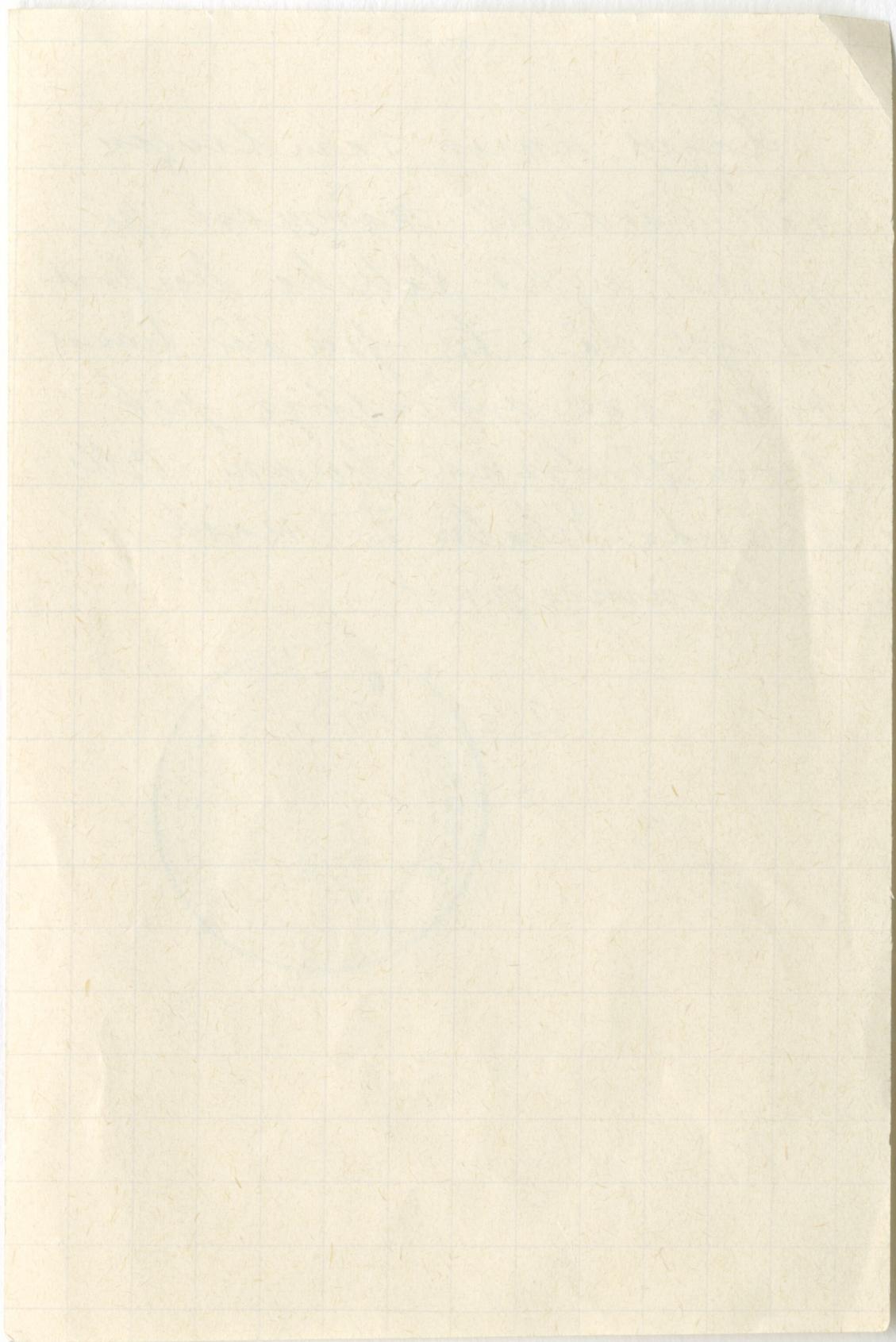

256

Lagus anker samlingen
rätt värdfull, närmast på
grund av de stäcke beskriv-
ningso på ritu, som där finnes.
och så den ordentlige pik-
turen förtjänat honom vilke
erlynda Schalin 75 mark,
inlösningspris

23

Rovaniemi d 19 okt 1915

Svenska Litteratursällskapet i Finland.

Anhåller härmed vördsammast att Svenska Litteratursällskapet ville inlösa medföljande samling av omkring ett hundra bewärjelser och vidskepliga bruk vid botande av sjukdomar upptecknade av mig, de flesta på Replot Wällgrund, några i närmaste by på fastlandet, Junggrund, och på Köklot ö i Kvevlaks skärgård

Högaktningfullt

Lars M Schalin
Helt-fel stud

Adress till d 15 dec 1915: Rovaniemi, därefter. Väsa, Formans.

Handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page.

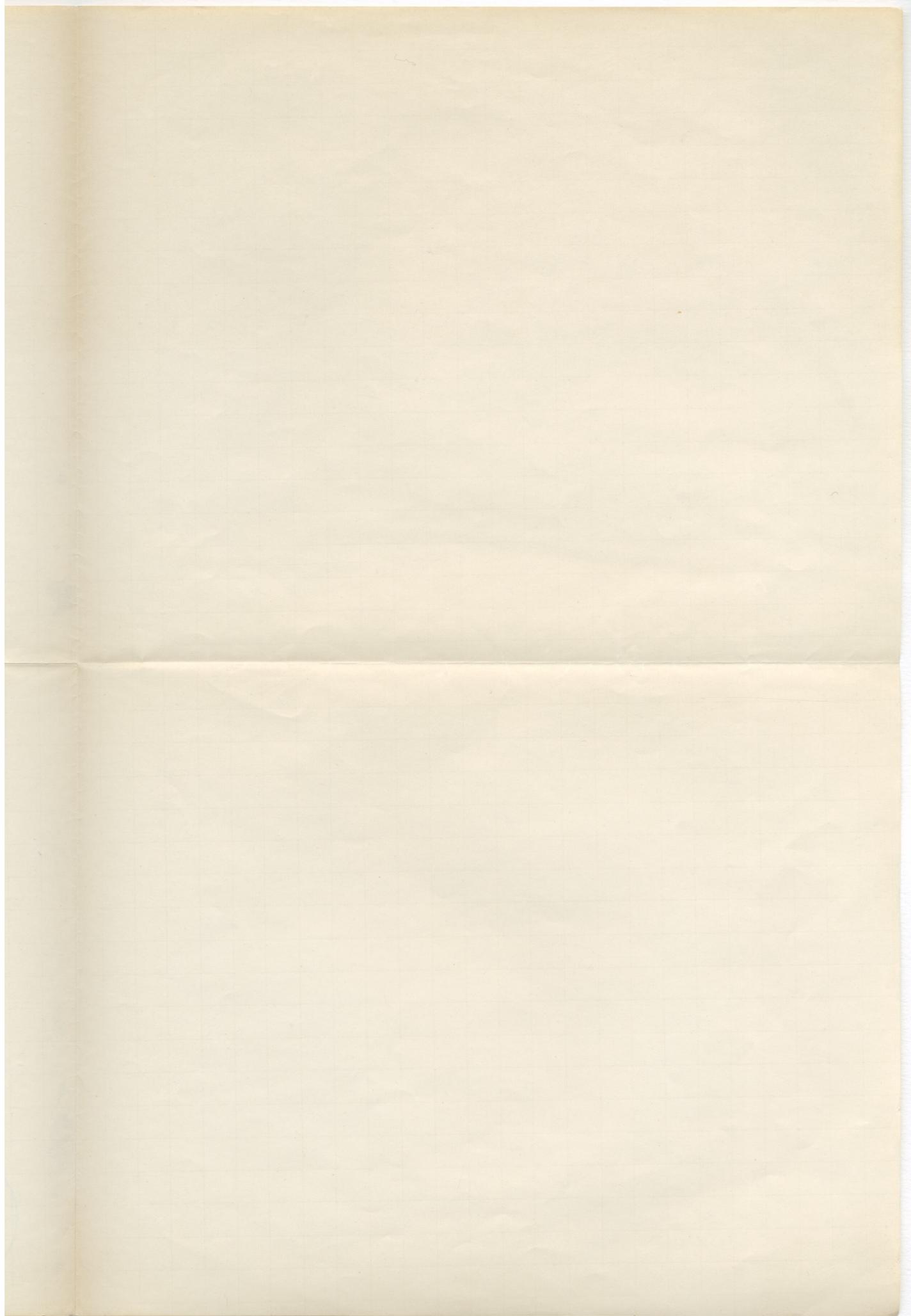
Handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page.

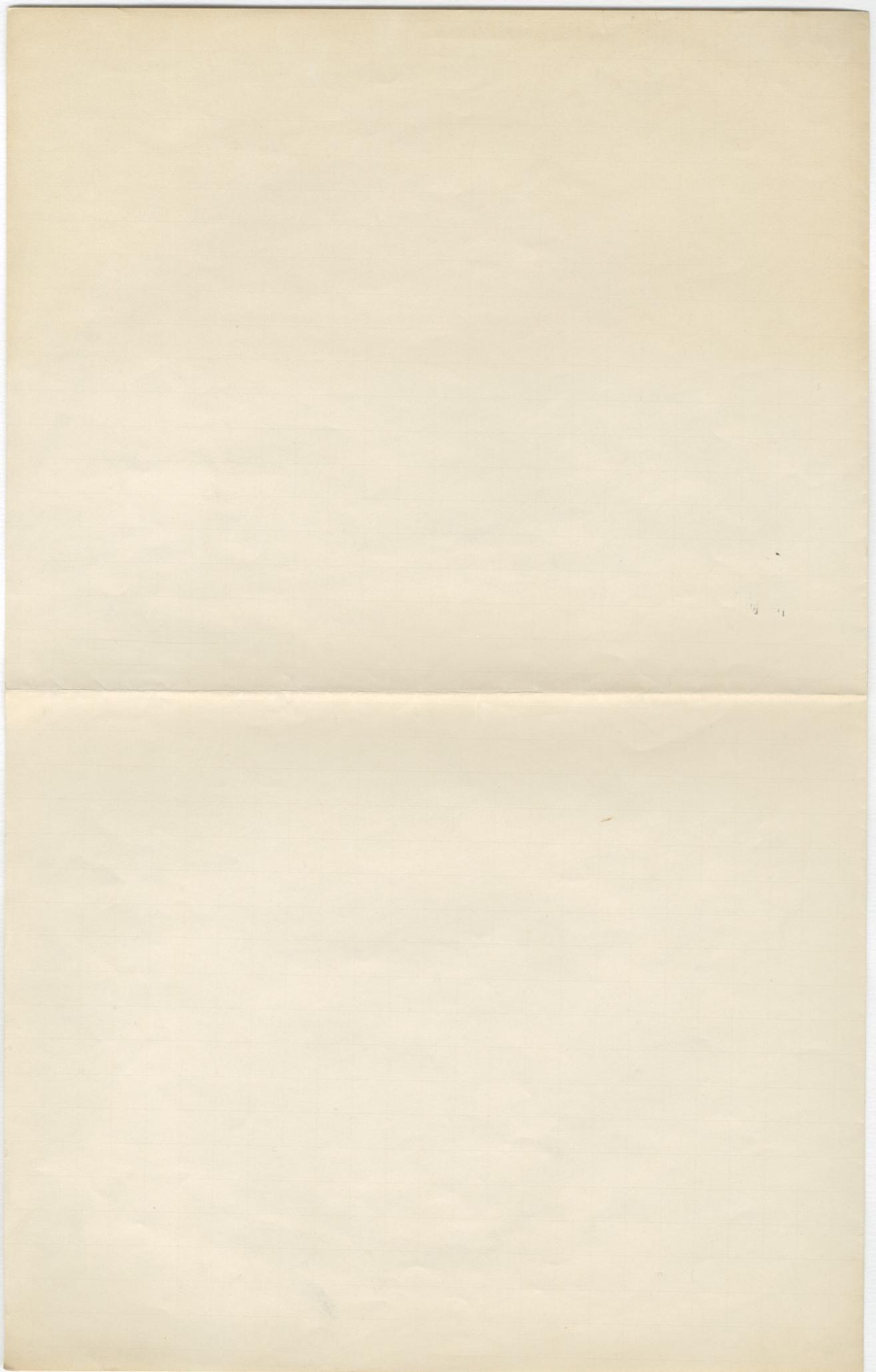
Handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page.

Handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page.

Handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page.

I Blod.

ny. ("Fr stamm blodin")

"Am lagarin" lägger namntösfingre på
såret och säger följande ord:

På Jordans flod stod
 Då Israels barn överfor
 Så skall i din blod i vårk stå
 I namn Faderns i Pans i den Helige ande

(Berättat av Anna Gustava Östman i Norra Wallgrund
 Replot)

III Bölder.

4

ny. 1) Första varet, som kommer ur bölden upp
tages på en lapp i lappen lägges en slant.
"Åmlagaren" för lappen till en "vågagren" utan
att se bakom sig och kastar bort den
(Sofia Örn, Jungsund, Mustasari.)

ny. 2) (Som föregående) Lappen lägges under en jord-
fast sten med orden: "Hå' får to å' giv N N sin
förra hälso te bak"
(Herman Rönkvist, Replot)

ny. 3) (Som föreg.) Lappen stoppas i ett hål, som man borret
i ett träd. Därefter instoppas gränorna och samt-
ma ord sägas

Herman Rönkvist, Replot

ny. 4) Man tager på bölderna med ringflugret och
räknas tre gånger från tjugu bakåt till
ett och "assit"

Herman Rönkvist, Replot.

II Bilder

1. Bild zeigt eine Gruppe von Kindern in einem Hof
die spielen. Die Kinder sind in Gruppen angeordnet
und scheinen sich zu unterhalten. Die Szene ist
aus der Zeit um 1850.

2. Ein Kind, das in einem Hof spielt, ist
das Zentrum der Aufmerksamkeit. Die Kinder
umgeben es und scheinen es zu beobachten.
Die Szene ist aus der Zeit um 1850.

3. Ein Kind, das in einem Hof spielt, ist
das Zentrum der Aufmerksamkeit. Die Kinder
umgeben es und scheinen es zu beobachten.
Die Szene ist aus der Zeit um 1850.

4. Ein Kind, das in einem Hof spielt, ist
das Zentrum der Aufmerksamkeit. Die Kinder
umgeben es und scheinen es zu beobachten.
Die Szene ist aus der Zeit um 1850.

5. Ein Kind, das in einem Hof spielt, ist
das Zentrum der Aufmerksamkeit. Die Kinder
umgeben es und scheinen es zu beobachten.
Die Szene ist aus der Zeit um 1850.

III Bölder

5

5) Man tager var från den förta bölden
ny. på tre lappar, borrar ett hål i en rön
på norra ndan och stoppar in lapparna.
Därefter slås en plugg för hålet.

Brita Larula, Södra Wallgrund, Replot.

6) Man spottar på vänstra "namlös-fingre"
ny. lägger det på bölden och säger:
"Fassn i hull

Som en jolfast sten i mull."

Stina Gustava Örtman, Norra Wallgrund, Replot.

7) Det, varmed man dödat en orm, lägges på
ny. bölderna.

Johanna Sundell, Södra Wallgrund, Replot

II. Bilder

1. Die Tappe war für den Fort bilden
2. Die Tappe, aber es hat in sein
3. Die Tappe, aber es hat in sein
4. Die Tappe, aber es hat in sein

5. Die Tappe, aber es hat in sein
6. Die Tappe, aber es hat in sein

7. Die Tappe, aber es hat in sein
8. Die Tappe, aber es hat in sein

9. Die Tappe, aber es hat in sein
10. Die Tappe, aber es hat in sein

III Bössä

6

"Fi skämm bysson."

149 Man "skämmer" en annans bössa om man
biter av tre "naddhär" (morrhär) av ett djur,
som den andra skjutit

Petter Mannas i Norra Wallgrund

Replot

III Boole

P. L. L. L. L.

These numbers are arranged in order
of the number of letters in the
words. The numbers are written
in the margin of the page.

IV "Dryggle."

A hos människor

1/ Man tager 3 stenas fr sitt hem, då man flyttas och kastar bort dem vid ett nya hem med orden: "Int' mer än dehä' längtar, så skä' jä' långt."

Brita Larula, Södra Wallgrund. RR

2/ Vid grunden till det nya hemmet stannas man och kastar en slant öfver vänstra axeln med samma ord som föreg

Brita Larula Södr Wallgrund RR

3/ Man skall taga en slant och lägga den under trappan på det nya stället. Därpå stiger man ut med vänstra foten o uttalar de nämnda orden.

Stina Gustava Östman Norra Wallgrund. RR

4/ En sticka skäres ut bordet på det gamla stället och kastas bort på det nya med samma ord som tidigare nämnts.

Isak Norrgård, Norra Wallgrund RR

5/ Tre löss lägges på en brödbit, smör bredes på, och biten äts upp

Stina Gustava Östman N Wallgrund RR

V. *Agave*

Agave americana

The *Agave americana* is a large, perennial, succulent plant. It is native to the Americas and is widely cultivated for its fiber and as an ornamental plant. The plant has a thick, fleshy stem and large, lanceolate leaves. It is known for its ability to store water in its leaves, making it drought-tolerant.

The *Agave americana* is a large, perennial, succulent plant. It is native to the Americas and is widely cultivated for its fiber and as an ornamental plant. The plant has a thick, fleshy stem and large, lanceolate leaves. It is known for its ability to store water in its leaves, making it drought-tolerant.

The *Agave americana* is a large, perennial, succulent plant. It is native to the Americas and is widely cultivated for its fiber and as an ornamental plant. The plant has a thick, fleshy stem and large, lanceolate leaves. It is known for its ability to store water in its leaves, making it drought-tolerant.

The *Agave americana* is a large, perennial, succulent plant. It is native to the Americas and is widely cultivated for its fiber and as an ornamental plant. The plant has a thick, fleshy stem and large, lanceolate leaves. It is known for its ability to store water in its leaves, making it drought-tolerant.

The *Agave americana* is a large, perennial, succulent plant. It is native to the Americas and is widely cultivated for its fiber and as an ornamental plant. The plant has a thick, fleshy stem and large, lanceolate leaves. It is known for its ability to store water in its leaves, making it drought-tolerant.

IV "Dryggle"

8

B Hos djur

ny. 1) En ny ko betas för dryggle så, att den ledes 3 varv omkring en "jordfast" sten på det nya stället. Kon ledes motröls och den som leder säges "Int' mer än dehä" stenen längtas, så ska tu långt" Hanna Nyman Köklot, Kvevlaks

ny. 2) När kon varit länge borta i skogen skall man koka råg-myölsvälling i gårdens gryta, geva kon att äta och säga därvid: "Int' mer än dehä" välunge längtas så ska tu långt." Sofia Nyman Köklot, Kvevlaks

ny. 3) En frammande ko följer med de andra om här från den bindas fast vid söftet (stället där kläppen är fastad) i skälkons skälla.

Sofia Nyman, Köklot, Kvevlaks

ny. 4) För att grisarna ej skola sprunga bort från en ny kåtta tages "böss" från den gamla och föres till den nya. Då man breder det under grisarna säges "Int' mer än dehä" längtas ska tu långt" Josefina Helsing, Jungsund, Mustasari

1890

Faint, illegible handwriting on lined paper, possibly bleed-through from the reverse side. The text is mostly illegible due to fading and the angle of the page.

IV "Dryggle"

B Dyr

9

my. 5) Kon botas för utevaro sålunda: Sand strös utanför fähusgrändens Kon (om korna äro många tages skälkon fönt) släppes ut och då den stigit i sanden öses denna med en spade eller skuffel inmanför tröskeln Håvid sägels till kon: "Så vurst säm du nu gas te skogs, så ska du i kväll käma te fähusgrändens (el.-bede). (Äro korna flere slätas sanden med foten för varje ko som stigit i den och öses ej inmanför tröskeln för andra än skälkon). Stoppra-Mor Köklot, Kvevlaks

my. 6) För att en främmande ko skall följa med löses knuten i en gramma Därpå stiger man med vänstra foten på korns vänstra framföt och drager till grammans knut med orden "Så vurst säm ja star te på foten, ska te föle me te ja gas." Stoppra-Mor Köklot, Kvevlaks

my. 7) För samma ändamål tages en brödbit och hålles en stund under vänstra armen samt gives därpå åt kon att äta Stoppra-Mor Köklot, Kvevlaks

my. 8) En sticka skäres ur korns förra bas el hästens krubba och kastas i det nya båret med orden "Int' mer än de hä' längtas så ska te längt." Israel Norrgård, Norra Wallgrund

IV "Dryggle,"

10

B Hos djus

9) Kor och även människor får att följa med om man skär sig i vänstra nämlösfingret; låtes nio eller tre droppar blod falla på en bröd- eller rockesbit och fälls biten inmanför skjortan från halsstämningen med orden: "Ja när hede ha varit i me, så kär skatu va i me." Herman Rönkvist Replot

10) Halm från det bås där en ko stått medföres då hon hemtas till ett nytt ställe. Då bortkastas halmen med orden "Int' mer än dehä längtas så ska tu långt"
Berta Larssila, Lödöra Wallgrund.

17. D. ...

Faint, illegible handwriting on lined paper, possibly bleed-through from the reverse side.

V Fallandesot

ref. Fallandesot och kramp botas, om hörntanden
av ett svin stötes sönder till ett pulver och ta-
ges in av den sjuke

Herman Rönkvist Replot.

Detta botemedel jämte några andra har
den gamla fiskaren, enligt vad han berättade, lärt
sig i Sverige, i Helsingland, där han vistades
på arbetsförtjänst under nödåren på 1860-talet.
Han hade där fått läsa i en (svartkonst-)bok med
namnet "Trehundra regler med de fögyllande bok-
stäver". Av dessa "regler" var hälften botemedel mot
sykdomar och annat ont och andra hälften såsom
gubben sade "illjäsas". För att "ämlagaren" skulle lyckas bra
med de i boken nämnda bewäjelserna, borde han ha
va den med sig vid en nattvardsgång - Några be-
väjelser hade Rönkvist lärt sig av värdinnan i går-
den, som hört dem av lappas

V. J. J. J. J.

Faint handwritten text, possibly a title or introductory paragraph.

Main body of faint handwritten text, appearing to be a letter or a detailed note.

VI „Fandje.“

12

reg.

När man märker att hästen fått „fandjen“,
kan man bota den, om man „knycker“ mössan
av en förbigående och slår hästen i huvudet
därmed. I fall mössans ägare blir ond, blir häs-
ten säkert frisk.

Lofra Örn, Jungsvänd Mustasar

II Scientific

The main matter at hand is to
be sure that the work is done
in a systematic and thorough
manner. It is necessary to
keep a record of all the work
done and to be able to refer
to it at any time.

VII "Fassna,"

13

reg. (Fassman anses vara utslag, som kunna uppstå
+ av många orsaker) Om man råkar stöta till
+ hkkistan då ett liktag drager förbi, kan man
lätt få ^{fassna} den. Även kunna "underbyggarenä", som
+ bo i bergen ästad komma ^{fassna} den, om man "ban-
mas" då man råkar falla bland stenar och klipp-
block. Farna bötas på följande sätt

1) ^{reg.} I vatten ur en källa, som runnes åt norr
+ skrapas litet av nio sorter (silver, guld från en vägslang
m m.) Fassman tvättas med vattnet, som därpå fö-
res till en "trevägagren" (hållet till ett vägskei som le-
der till 3 kyrkor). Slå slås vattnet bort över vänstra
axeln med orden: "Ta silver å gull tu å jev hälso
tebak." Sofia Örn, Jungsund, Mustasari

2) ^{reg.} Man tager en knapp ur den sjukas klä-
+ der och gräves ned den på det ställe, där man
tror att sjukdomen kommit, med orden "Tag häje
tu å jev N N. sin hälso tebak."

Israel Norrgård, Norra Wallgrund.

III
"J. J. J."

Forsaken ones were sitting on the ground
and weeping bitterly. The women were
crying out in the night, for they
had no more to eat. The children
were crying out in the night, for they
had no more to eat. The children
were crying out in the night, for they
had no more to eat.

The children were crying out in the night,
for they had no more to eat. The
children were crying out in the night,
for they had no more to eat. The
children were crying out in the night,
for they had no more to eat. The
children were crying out in the night,
for they had no more to eat.

The children were crying out in the night,
for they had no more to eat. The
children were crying out in the night,
for they had no more to eat. The
children were crying out in the night,
for they had no more to eat. The
children were crying out in the night,
for they had no more to eat.

VII "Fassna,"

14

3) Man mjölkar en enfärgad ko Ipenen
my. hålles i mynnungen på flaskan, i vilken man
mjölkar "så att ingen luft kommer åt;" för
samma ändamål hålles fähusdörren stängd
I mjölken som redan hålles på ett fat spot-
tas tre gånger och för varje gång säges samma
ord som för sträckt (N° XXIII, 1) Dessutom neddop-
pas varje gång i mjölken tre jordtorvor, som man
lörskunt norrom stugan ved en jordfast sten
Mjölken helas nu fassnan om man tvättar den
med fingret eller en fjäder

Stoppa-Mor Koplot, Kvevlaks

4) Nio sorter blandas i vattnet ut en källa, som
my. runner i norr Flaskan, som fylles hålles så, att
ingen luft kommer till En slant eller en knapp
nål kastas i källan, sedan vattnet tagits Det yuka
stället tvättas med vattnet, som sedan kastas bort
med följande ord. Am he va i jord så ska he fara i
jord, am he va i vatn så ska he fara i vatn, am he
va i luft så ska he fara i luft Detta upprepas tre
gånger Herman Rönkvist, Replot

VII "Fassna"

15

^{Y infördes} 5) Man förfar såsom i N° 4, men i stället för att
^{ny.} kasta bort vattnet håller man det längs eggen på
^{keplot?} en kniv, som stucks i jorden. Varifrån? Rk?

^{ny.} 6) En söndagsmorgon vid soluppgången går
man till bastun. Där skrapas man litet av
9 "tröd" (tackbräder) i smör, tre gånger av var
"tröd". Då man därpå går ut får man ej se ba
kom sig. Den syke får nu äta litet av smöret,
och resten smörjas på det syka stället.

Johanna Lindell, Södra Wallgrund

VIII Fåhus.

16

ny. Om korna sina mycket och man har
anledning att tro att fåhuset blivit "skämt,"
"lagas det om" sålunda: En brinnande svavel-
bit på en tallrik eller träbit föres tre gånger
horizontalt omkring kor och tre gånger runt
omkring "vamben" alltid mot sol. Härefter
bortkastas tallriken öfver vänstra axeln mot
norr, utan att man ser bakom sig, varvid
säges: "Lik mytsö som du rör ande, så rör du krätse"
Stoppa Mor Köklot, Kvevlaks

III. Factors.

The first factor is the amount of capital available for investment. This is determined by the savings of the community and the amount of capital that is accumulated over time. The second factor is the technology used in production. This is determined by the level of research and development and the amount of capital that is invested in new technologies. The third factor is the human capital of the workforce. This is determined by the level of education and training and the amount of capital that is invested in human capital. The fourth factor is the institutional framework. This is determined by the quality of institutions and the amount of capital that is invested in institutions. The fifth factor is the natural resources of the country. This is determined by the amount of land, labor, and capital that is available and the amount of capital that is invested in natural resources.

IX "Geitingölen".

17

1) ^{ändast formel:} Geiting lilla

ny

Stikk i ställa

Stikk i sten,

men int i ben

Stikk i stäkk,

men int i kräpp

Pofva Örn, Jungsund, M sars

2) ^{ändast formel:} Dina Ländes skall vara bandna såm han
ä banden, såm står i helvete, såm vittna
osant emot sanningen

ny

Herman Rönkvist, Replot

3) Geitingen förs att sticka, om man säges. "Geiting
lilla kan du icke din faders ä moder känt."

ny

Herman Rönkvist, Replot

II. "Ferdinand"

1848

1849

1850

1851

1852

1853

1854

1855

1856

1857

1858

1859

1860

1861

X "Genomskuti"

18

sjukdomen uppkommer av ett slags pulas eller något "slakt", som färdas i luften och som intränges i människos och djurs samt dödar dem, om ej hjälp fås inom tre dagar. Den botas på följande sätt: || Man tager litet salt i högra handen och ristar med knivsudden ett kors där. Sedan ritas en ring omkring koret mot sols och därpå säges man följande i det man blåses i saltet: "En liten kärjel på ett bärg spänd i hand min bäge, frågade Jesus Kristus om han skulle skjut jag skall dig förmäna du skall icke skjuta folk, förr det säm jorden när, utan grå stäckas å stannar" "Kärjel" förklara vara en ond anda av sageren Herman Rönkvist, Replot

2/ Följande medel användes endast för djurs "Lagas" i brännvin eller kaffe, som smörjas tre gånger längs ryggen på djuret i det man säges (En rad kom sageren i häg.) "Rutu ratu låti

Päiss sorikko "

Pettes Mannas, Norra Wallgrund.

[Faint, illegible handwriting on a grid background]

XI Gulrot.

reg. Man görer den sjike att dricka en
dekokt på gula lapprar.
Brita Larula, Södra Wallgrund.

X

Product

There are two main types of products
that are used in the market.
One is the primary product, which is
the raw material that is used to
produce the final product.

XVII "Knarrin"

+ 1/ Sjukdomen består där att handleden efter
 my. arbetet t. ex skördearbete är öm och "knarrar"
 + Den botas på följande sätt. Den sjuka lägger
 sin hand på en "träsgäl", tre halmstrån
 läggs över handen, varefter en annan person
 hugges av dem på omse sidor om handleden.
 Därvid frågas den sjuka: Va hogge' tu? Den
 andra svarar: "Knarrin ur leden å i veden."

Lofia Örn, Jungsvund, M. s. s.

my 2/ I stället för tre halmstrån lägges även
 en "stötreit" över handleden. Övrigt fö-
 far man på samma sätt.

Brita Larula, Lödra Wallgrund.

VIII "of memory"

The first part of the paper is devoted to a discussion of the various forms of memory, and the different ways in which they are affected by the various factors of the environment. It is shown that memory is not a single faculty, but a complex of many different functions, each of which is influenced by its own set of conditions. The paper then proceeds to a detailed analysis of the various forms of memory, and the different ways in which they are affected by the various factors of the environment. It is shown that memory is not a single faculty, but a complex of many different functions, each of which is influenced by its own set of conditions.

The second part of the paper is devoted to a discussion of the various forms of memory, and the different ways in which they are affected by the various factors of the environment. It is shown that memory is not a single faculty, but a complex of many different functions, each of which is influenced by its own set of conditions. The paper then proceeds to a detailed analysis of the various forms of memory, and the different ways in which they are affected by the various factors of the environment. It is shown that memory is not a single faculty, but a complex of many different functions, each of which is influenced by its own set of conditions.

XIII "Kråse"

21

Ett barn säges hava kråse" eller vara "kråsa", då det gråter mycket och ser ynkekt ut. Kråse botas på följande sätt.

1) Barnet stoppas i mannens kalsongben, en pojke i det högra, en flicka i det vänstra, därpå lyftes det tre gånger upp på betsmant särom ved vägnung, men man får ej se vad barnet väger. Lofia Örn, Junggrund, M. savv.

2) Barnet hålles över en bit brännande svavel tills det "prustat" av röken. Sedan föres ^(svavel) tre gånger omkring barnet i längdriktningen och tre gånger "tvärsomkring" alltid motsols, och på samma sätt föres det omkring vaggan med barnet liggande i denna. Härpå tages man svavelbiten och kastar bort den mot norr över vänstra axeln och säger "Tag hede tu å giv NN (båda namnen) nu förra hälso tebak".

Stöppa Mor Höklot, Kvevlaks

XIII
"The Case"

The case of the "The Case" is a very interesting one. It is a story of a man who was accused of a crime. The man was a young man, and he was very poor. He was accused of a crime that he did not commit. The case was very famous, and it was a very important case. The man was innocent, and he was acquitted. The case was a very important case, and it was a very interesting one. It was a story of a man who was accused of a crime that he did not commit. The man was a young man, and he was very poor. He was accused of a crime that he did not commit. The case was very famous, and it was a very important case. The man was innocent, and he was acquitted. The case was a very important case, and it was a very interesting one.

XIII "Kräse"

22

3) För att ett nyfött barn ej skall bli "kräsa" reg. bör man, förrän navelsträngen blivit avsklypt, hålla ett halvt glas brännvin i källaren med orden: "Heje ska ja plög råde me" Dårä fälles en slant med orden: "Tag heje tu å gev barne (sin förra) hälso (tebak)."

Stoppa Mor Köklot, Kreslaks

4) Man ställer sig med barnet på en murgrund reg. (murplatsen av ett nedrivet hus) och grider med tre lappar ett kors på barnets bröst tills det låter om sig. Därefter kastas lapparna bort över vänstra axeln med orden "Tag hede tu å gev barne' sin förra hälso tebak." Bnta Lamula, Södra Wallgrund.

5) Man förfar såsom föreg. men i stället för att kasta bort lapparna, gräver man ned dem reg. under en gälbundi "gran" (en gran som tjänas säsongen i "gårdesgården omkring gården) och för barnet tre gånger moturs runt omkring granen. Fra Lamula, Replot

Barnet säges vara "gälbundi" då det har benen i kors

III
"The ..."

1. For all of my life I have ...
2. ...
3. ...
4. ...
5. ...
6. ...
7. ...
8. ...
9. ...
10. ...

XIII "Kraise."

23

6) Modern skall sitta tre torsdagskvällar i rad med barnet i famnen på en jordfast sten. En annan person skall gå tre gånger runt omkring stenen motsols, "säende" aska.

Fra Lassula, Replot

7) Man skär upp en lång grästorra på en dikekeren och för barnet tre gånger under den upplyftade torran så lunda att en person står på vardera sidan om denna. Fra Lassula, Replot

8) Man bindes en av barnets "helutar" i "sjjäll-lyckon". Stina Gustava Östman, Norra Wallgrund

9) Vatten tages ur en källa som runner i norr och en slant lägges i källan. Vattnet värmes upp. Barnet får därpå dricka av vattnet och i ätesstoden tvättas det. Dörren bör hela tiden vara stängd. Härefter kastas vattnet bort över vänstra axeln i det man önskar barnet dess förra hälsa tillbaka. Johanna Sundell, Södra Wallgrund

III, No. 12

Wiederholt sich die Geschichte mit einem
andern Namen, aber die Handlung ist dieselbe.
Es ist ein Bericht über die Ereignisse, die sich
in der Stadt ereignet haben.

Die Handlung spielt sich
in der Stadt ab, wo sich
die Ereignisse ereignet haben.
Es ist ein Bericht über die Ereignisse, die sich
in der Stadt ereignet haben.

Die Handlung spielt sich
in der Stadt ab, wo sich
die Ereignisse ereignet haben.
Es ist ein Bericht über die Ereignisse, die sich
in der Stadt ereignet haben.

Die Handlung spielt sich
in der Stadt ab, wo sich
die Ereignisse ereignet haben.
Es ist ein Bericht über die Ereignisse, die sich
in der Stadt ereignet haben.

Die Handlung spielt sich
in der Stadt ab, wo sich
die Ereignisse ereignet haben.
Es ist ein Bericht über die Ereignisse, die sich
in der Stadt ereignet haben.

XIV "Kveison."

24

+ Denna sjukdom är ungefär det samma som gikt,
särskilt när den yttrar sig i form av knölar eller
balmader)

1/ Sjukdomen botas med "kveibandet." På ett tyg
samlas litet av no sorter blå ister, tjära, lök, krossa-
de tegelskäivor och kalk Tyget bindes hårt om
det yuka stället Isak Norrgård, Norra Wallgrund

+ 2/ Kveison botas även med urmbad.

Stoppa-Mor Köklot, Kveilaks.

III, "Answer"

Dear Mother
I received your letter of the 12th and was
glad to hear from you and to hear
that you were all well. I am well
at present and hope these few lines
will find you all the same. I
am not at home at present but
will write again when I have
a chance.

XV Löss.

25

149 ' Dessa fördrivas sålunda N:o löss fasttagas
och läggas levande i ett papper i det man
säger: "än en går fyri, så ska nu gå bakett
allihop". Därpå föras de över en sjö eller vik
Anna Backas, Norra Wallgrund

11/11/11

The first part of the paper is devoted to a discussion of the general principles of the theory of the structure of the atom. It is shown that the structure of the atom is determined by the laws of quantum mechanics, and that the structure of the atom is determined by the laws of quantum mechanics.

XVI. "Mären"

A Hos människor

Mären är vanligen avundsjukan eller
 önskan att få något av en annans tillhörig-
 heter, som blir så stark att den avundsjuke
 någon gång t. o. m. utan att själv veta det stör
 den avundades nåttrö genom att "rida" på ho-
 nom || Den botas eller rättare fördrives.

1/ Om den som plågas av mären vaknar och
 antingen "bannas" eller ber sin plågoande
 komma en annan gång och "bera" I det sena
 re fallet händer det, att det t. ex följande dag
 kommer en ofta bekant person, som begär nå-
 got. Sofia Örn Junggrund, M. s. a.

2/ Om man ropar vid namn den som plågas
 av mären, så får han ro.
 Stina Gustava Östman Norra Wallgrund.

11. 11. 11

11. 11. 11

Faint, illegible handwriting covering the majority of the page, possibly bleed-through from the reverse side.

XVI "Mären"

27

B Hos djur

reg

1) Kor och hästar botas, om man skjutes ovan
för dem Stoppra Mor Köhlot, Kvevlaks

reg

2) En he slås in i väggen ovanför kon
Herman Rönkvist, Replot.

reg

3) En almanack bindes om halsen på djuret.
Stina Gustava Ostman, Norra Wallgrund

"The Mares"

A. Mares

1. The first mare was born in 1850

and was named "The Mares"

2. The second mare was born in 1855

and was named "The Mares"

3. The third mare was born in 1860

and was named "The Mares"

XVII Matlusten.

28

reg Om djur ej ha matlust förpares på följande sätt.

1/ Man tager tre brödsmlor eller köttappas från en annan ko och giver åt den yuka
Israël Norrgård, Norra Wallgrund

reg 2/ Från en annans lada skäres en tapp av det hö, som står ut genom någon springa, och giver åt det yuka djuret att äta
Petters Mannas Norra Wallgrund.

reg 3/ I ett hval på en brödbit lägges nu levande vägglöss Brödbiten ges därpå åt djuret.
Stina Gustava Ostman, Norra Wallgrund

VII
Matters

For the purpose of the matter
under the
of the paper the statement of the
facts as shown by the record of the
that report, there shall be
of the same, and the same shall be
the same as the same as the same
and all other matters of the
of the same as the same as the same
of the same as the same as the same
of the same as the same as the same

XVIII Modstulenhet.

29

reg
Följande botemedel är antagligen hemma från Sverige.

Amlagaren läses följande över den modstulna. Du är modstulen, du är blodstulen genom Jesus Kristus skall du få maket i kraft i blodigen. I namn Faders i Sons a den helige Ande
Herman Rönkvist, Replot

1871. November 10.

Dear Mother
I received your letter of the 7th and was
glad to hear from you. I am well and
hope these few lines will find you the same.
I have not much news to write at present.
I am, dear Mother, ever your affectionate
son,
John Smith

XIX "Reve"

30

1) Då hästen har "reve", bör man taga en röd mössa och slå den därmed. Då blir den botad eller kan åtminstone stiga upp.

Berta Lamla Pödra Wallgrund

2) Man fattar en helsvart katt i svansen och drages den längs ryggen på djuret som har "reve".

Petter Mannas, Korra Wallgrund.

XII. 1890

The first part of the year was very dry and hot. The crops were much injured. The second part of the year was very wet and cold. The crops were much injured. The third part of the year was very dry and hot. The crops were much injured. The fourth part of the year was very wet and cold. The crops were much injured.

XX "Siton."

Om någon gör sina behov på ett
olöbligt ställe, kan man straffa honom
genom att kasta hår på elden och
tänka på honom. Han får då siton.

Stoppa-Mor Köklot, Kvevlaks

11. 11. 1911

Dear Mr. ...
I have received your letter of the 10th inst. and am glad to hear that you are well. I am well at present and hope these few lines will find you the same. I have not much news to write at present. I am still in the same place and doing the same work. I hope to hear from you again soon.

XVI Smörlycka, m. m.

1/ Man får lätt och fort samt mycket smör,
om man stötes tre gånger i tjäman och
såges varje gång för sig själv: "Smör i botten
riktigt duktigt."

Maja Kajsa Norrgård, Norra Wallgrund

2/ Man väger felbyttan och tjäman såsom
tomma utan att se på betsmånet, då får
man duktigt smör. M. Kajsa Norrgård N. Wallgrund

3/ En annan får ej smör om man kastar i tjäman
en sockerbit eller ett saltkorn då hon tjämas

4/ En brunn kan man frödarva och torrlägga,
om man kastar en omula kvicksilver i den och
såges: "Lika torr som hede kvicksilver ä, lika
torr ska du bli"

och Hoppet av Johannes Norrgård, Norra Wallgrund

5/ Om man kastar litet kvicksilver i grytan, då
någon kokar korvar, så loppa de ut

Maja Kajsa Norrgård N. Wallgrund

1. The first part of the book is...

2. The second part of the book is...

3. The third part of the book is...

4. The fourth part of the book is...

5. The fifth part of the book is...

6. The sixth part of the book is...

7. The seventh part of the book is...

8. The eighth part of the book is...

9. The ninth part of the book is...

10. The tenth part of the book is...

XVII Spenar

För att "bind' spenan" på en annans ko, tager man litet av korns mjölk i munnen och blåser ut den genom en avskuren stängel av "äryljön" (angelika), i det man säger "Läm hede flyger så ska tu flyg".

Stoppa-Mor, Köklot, Kverlaks

1891

Dear Mother
I received your letter
of the 10th and was
glad to hear from
you. I am well and
hope these few lines
will find you the same.
I am your affectionate
son,
John Smith

XXIII "Sträckt."

34

1) Man "lagar äm" i kaffe eller brännvin
Spottas tre gånger i dyken och säges "Fö
vicha, fö vridi, fö bräka, fö möda, fö tögd, fö
sträckt ä fö värtsen, fö renor fö ädror fö
kött, fö blod, fö en ring runtämkring fö till
sin gamla stadga igen Fö Faders ä Lins ä den
helige Andes namn ä geu N N sin förre hälso
tebak." Läses tre gånger, spottas tregänges för
vare uppläsning.

Stoppa Mor Köklot, Kverlaks.

2) Lagas äm i samma som föreg. Men man säges 3 ggr
"Ur tött ä i tött, ur sens ä i sens ur ben ä i
ben. He rister ä he ränder, he vider ä he brän
des ä gå i samma stadga igen" För vare gång
man läser blåses tre ggr i vätskan.

Israel Norrgård, Norra Wallgrund

3) Man stryker över det sjuka stället med vänstra
ringfingret och säger: "Bums i lä ä bums i sä
ä bums för alla väderlekar" nio gånger.

Stina Gustava Östman, Norra Wallgrund

XXIII "Sträckt"

35

- 4/ Man bör utan att draga andan läsa följande
tre gånger öfver den yttre: Järe i tsött så låte va
i tsött, järe i sen så låte va i sen, järe i blod
så låte va i blod ä giv N N nu förra hälsö te
bak Stena Gustava Östman, Norra Wallgrund
- 5/ Också kan man vänga om orden och läsa
på följande sätt: "Je de i tsött så ga du ur tsött,
Je du i sen så ga du ur sen, je du i been så
ga du ur been För bruti ä bräckt fö vridi
ä sträckt, runt ämkring i en ring, ga till
din förra stadga i jern, fö fama ä allt ont
säm nu hälsö behöves, ä giv N.N nu förra
hälsö te bak" Kan förutom i brännvin även lagas
i ester eller smör, som med vänstra ringfingeret
sex gånger smörjas öfver det yttre stället, i
det man blåses i mögelsen varje gång
Stena Östman Norra Wallgrund

1844

Faint, illegible handwriting on lined paper, possibly bleed-through from the reverse side.

XXIV "Styngan."

36

1) Sjukan botas, om man tager eller petar ut
nio sådeskorn ur reväggen utan att röra
dem med fingrarna samt gives den sjuke
att äta

Josefina Helsing Jungsand, M.:san

2) Nio "vädäddar" (eggjärn) läggas i brännvinn för
en halv tumme, sedan dricker den sjuke upp det.

Stoppa Mor Köklot, Kevlats.

3) Den sjuke skall intaga "mössdynga."

Stora Gustava Ostman, Norra Wallgrund.

4) Nio enbärskärter läggas i brännvinn, som därpå
intages av den sjuke

Johanna Sundell, Södra Wallgrund

11/11/1911

The first thing I noticed when I stepped out of the train was the cold. It was a sharp contrast to the warm, humid air of the South. The station was crowded, and I felt a sense of isolation as I looked for my luggage. The people around me seemed so different, their faces and clothing reflecting a different culture. I took a deep breath, trying to steady my nerves. The journey had been long and tiring, but I was finally here. I looked up at the clock, noting the time. The train was scheduled to arrive at 10:00, and it was now 10:15. I felt a pang of disappointment. I had to wait for my luggage, and I was sure it would be delayed. I looked around the platform, trying to find someone who might be able to help. A man in a dark suit and a hat approached me. He had a stern expression, but his eyes were kind. He asked me if I was the one who had just arrived from the South. I nodded, and he led me to a small, cluttered room. He showed me my luggage, which was piled up on a table. I took a bag and looked at the man. He smiled slightly, and I felt a sense of relief. He was the porter, and he had been waiting for me. I thanked him and walked away, feeling a little better. The journey was over, and I was finally home.

XIV "Stämnon."

1) Sjukdomen botas, om den förut lidit av dyfket, kastar sin urin i vänstra skon och gives den syke att dricka.

2) Stoppa Nos, Köklot, Kverlaks
Om man händelsevis hittar en "tveit" med ett kvisthål, bör man taga vara på den, ty då man har förstoppning går den om, i fall man kastar urinen genom hålet

Brita Larula, Replot

3) Myölk. "som ingen luft fått komma åt" hålles medels en trätt genom kvist hålet på en tveit, lagd på ett säte eller ett bräde, som ett lik legat på Myölken hålles tre gånger genom hålet, och tveiten bör ha blivit funnen oförmodat.

Johanna Sundell Södra Wallgrund

1775
"Linnæus"

Handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is mirrored and difficult to decipher but appears to contain several lines of script.

XXVI Tandvärk

33

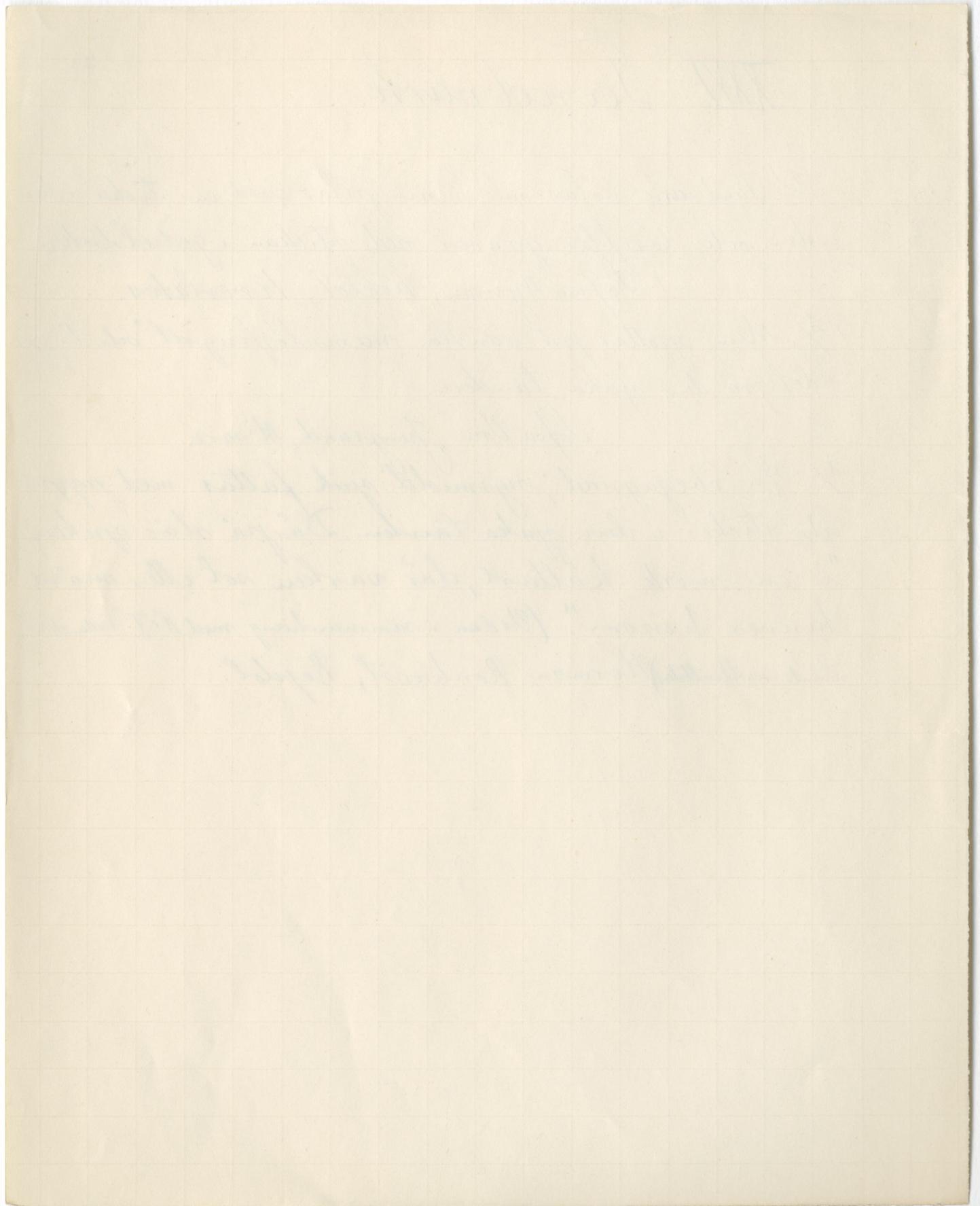
1) Tandvärk botas om man petar med en sticka i tanden och därefter gräver ned stickan i gödselstacken

Sofia Nyman, Köklot, Horeolaks

2) Man gnottas på vänsta "namnlösfingret" och lägges det på den zyka tanden

Sofia Örn Jungsund, M. sars

3) En obegagnad, nysmedd spik fattas med pappes och stickes i den zyka tanden Därpå slås spiken i en mörk källare, där varken sol eller måne hennes honon". (Blodet i sammanhang med N^o I "Fallande sot", nämnda västkostboken) Herman Rönkvist, Rejdot

XXVII Vårtor.

1/ Vårtorna försvinna om man på en trädända knyter en knut för varje vårta och graver ned träden i ^{åpning}spullningsstodens eller ⁶ färdkåttan.

Sofia Nyman, Köklot, Kvevlaks

2/ Man tvättas ^{ny} i en bergsskreda med regnvatten och faller därpå en ny knoppinål i den. Om någon annan tvättas ^{ny} i samma skreda får han vårtor.

Hanna Nyman, Köklot, Kvevlaks

3/ Så många saltkorn som vårtor finnas kastas i ugnen i det man säger: "Vartona, vartona te brändes oppi."

Lina Pellas Jungstrand, Mustasar

4/ Tre sådeskorn med blod av vårtorna läggas under en "tveit". Då de ruttna försvinna vårtorna.

Eedrika Erkas, Jungstrand M. s. n.

5/ Man laggar vänstra ringfingeret på värtan och säger: "Så sant som Jeru Kristi Guds sons blod rensar oss från synd så skall he rena dej från vartona." Herman Rönkövist Replot.

6/ Man går en månhus kväll ut på "broen" och tvättas vårtorna med månstenet. Stoppa Mor Köklot, Kvevlaks.

1871

Faint, illegible handwriting on lined paper, possibly bleed-through from the reverse side.

XXVIII Värk.

1/ Värk botas med följande besvärjelse:

"Jesus Kristus å jag,

Jungfru Maria å jag

Foga fast en värk i lag

Så varit som han uppspekad var,

Så varit som hans sida uppsticket var,

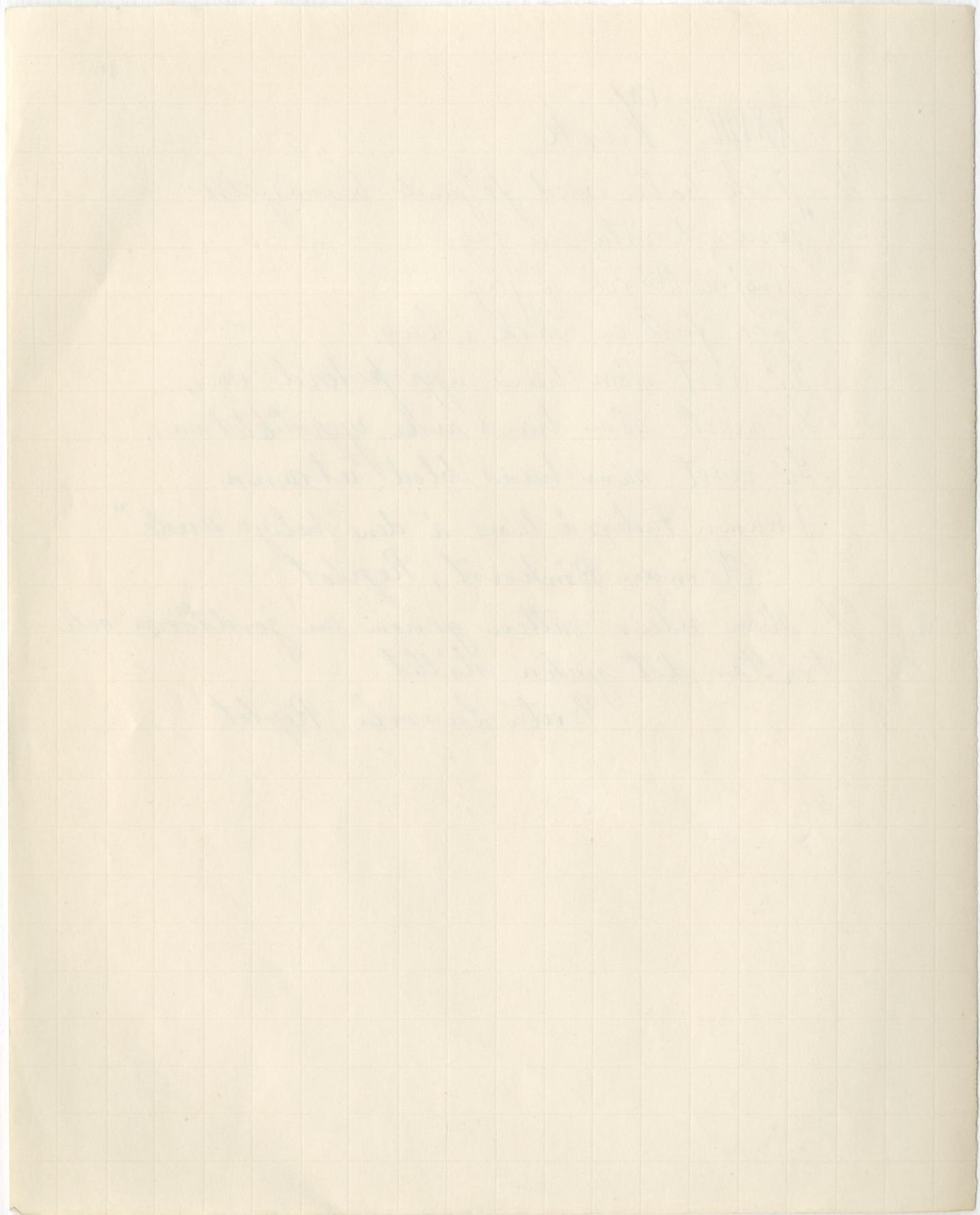
Så varit som hans blod utrann

I namn Faders å Söns å den helige ande"

Herman Rönkvist, Replot

2/ Man slår vatten genom en jordtorva och
trättas det yuka stället

Brita Larssons Replot

41

XXIX Årmståttsi.
"Tu bend armen"

1/ Ormtunga å etterstand

Du skall bindas med de band
Såm Jomfru Maria spann åm långfredagsnatt
Du död jag binder dig i Jesu namn
Serman Ronkvist, Replot

2/ Inu-tu såm ligger på tu

Med fagert hjärta å etterstand
Dett eget ceter skall i ditt hjärta in
Du skall bindas med detta band

Såm Jesu Moders spann åm långfredagsnatt
Stina Gustava Östman, Norra Wallgrund

3/ Ormen "löses" och "stulkes", om man säger
"Kan du icke din faders och moders kärnt"
Serman Ronkvist, Replot

XXX "Alton."

Om ett barn lider av "alton" botas det
sålunda: Tre stenar tagna från olika plog-
färor på åkeren kokas i mjölk, som gives
barnet att dricka. Stenarna föras därpå
tillbaka till samma ställe, där de togos
Fra Lamsala, Replot.

